

DE ZAAK MAGRITTE

TONI COPPERS

M^{DE} ZAAK MAGRITTE

Coauteur
ANNICK LAMBERT

BORGERHOFF
& LAMBERIGTS

Opgedragen aan Annick,
voor de ideeën, de inspiratie en de liefde.

‘Alles wat we zien, verbergt iets anders.
We willen altijd ontdekken wat achter het
zichtbare verborgen ligt.’

— René Magritte

‘Zonder echo is er geen liefde.’

— Theodor Adorno

Proloog

Parijs, 10e arrondissement

En toch was hij er echt, dacht Claire Collinet toen ze op een vroege avond in november haar kleine galerie aan de rue la Fayette sloot en schichtig naar de mensen om zich heen keek.

Enkele passanten. Een oudje dat geduldig stond te wachten tot de auto's stopten en ze kon oversteken. Een jong stel dat uit een apotheek kwam.

Maar geen man.

Het is niet omdat hij er nu niet is, dat ik me van alles heb ingebeeld.

Net als met die andere, die van vorige maand.

Ze liet het traliewerk neer, stak haar sleutels weg en liep naar de overkant van de straat.

Het begon toen ze op een avond een week of vier geleden haar galerie sloot en een man zag die haar aanstaarde. Hij leunde in de avondzon tegen het transformatorhuisje bij het failliete sushirestaurant, een kleine, spichtige kerel van Arabische origine met een zo goed als gladgeschoren schedel. Terwijl ze eerst de buitendeur op het nachtslot deed en daarna het metalen traliewerk naar beneden liet komen, loenste ze vanuit haar ooghoeken naar hem en merkte dat hij haar bewegingen nauwgezet volgde. Ze zag geen enkele emotie op zijn gezicht en hij hield zijn hoofd lichtjes schuin terwijl hij naar haar keek, als een gifslang die haar prooi bestudeert, wachtend om toe te slaan.

Claire had er verder geen aandacht aan besteed en was naar huis gelopen. Een zonderling, had ze gedacht, een sukkel op de dool, dit was per slot van rekening Parijs, je kon ze de kost niet geven.

Maar ze zag hem maar liefst vier keer binnen twee dagen en ze werd bang, vooral toen ze hem op de avond van de tweede dag opeens aan de overkant van de straat tegenover haar woning zag staan. Hij had een telefoon aan zijn oor en voerde een gesprek terwijl hij toekeek hoe ze met trillende vingers de sleutel van de buitendeur zocht.

Haar eerste gedachte was om op hem toe te lopen. Hem met luide stem te vragen waarom hij haar volgde en hem vervolgens te sommeren op te hoepelen. Maar ze was echt bang geworden en in plaats daarvan haastte ze zich naar binnen en naar boven. Ze keek die avond minstens tien keer door het raam, half verscholen achter het gordijn, maar ze zag hem niet meer staan. Toch ebde de angst maar heel langzaam weg en toen ze haar vriendin Marie-Paule omstreeks één uur 's nachts hoorde thuiskomen van haar werk als serveerster, ging ze op de gang op haar staan wachten.

Haar vriendin leek het niet zo erg te vinden. Had hij haar lastiggevalen? Had hij haar om geld gevraagd of was hij handtastelijk geweest?

Dat was niet gebeurd, nee. Ze was hem twee keer tegengekomen, een keer gisteravond toen ze rond elf uur naar buiten kwam bij Jeannot, haar favoriete brasserie, en de andere keer vanmiddag, toen ze snel een rok naar de stomerij bracht. En hij had haar twee keer staan opwachten, gisterochtend bij de galerie en daarstraks hier, bij haar woning.

Een aanbiddler, oordeelde Marie-Paule. Schuchter, dat wel, maar over enkele dagen spreekt hij je aan, let op mijn woorden.

Maar de spichtige, kaalgeschoren man liet zich niet meer zien.

De eerstvolgende dagen voelde Claire zich niet echt op haar gemak. Ze keek voortdurend naar buiten, ook in haar galerie en als ze door de straten in haar buurt liep, speurde ze rond terwijl ze er flink de pas in zette. Ze kwam hem nergens meer tegen.

Na een dag of drie, vier hervatte ze haar gewone, onbezorgde routine en vergat ze het voorval, want Claire Collinet was een opgewekte vrouw die graag lachte en plezier kon vinden in kleine dingen. Ze was een praktisch ingestelde, no-nonsensevrouw van 66 die met een mix van geluk en boerenwijsheid zowel haar galerie als haar onafhankelijkheid had verworven. Iemand die er in haar eenvoudige kunstzaakje voor zorgde dat ze minder uitgaf dan ze verdiende en die er voor de rest gewoon van hield om door Parijs te lopen.

Ze verkocht vooral reproducties van stadsgezichten, dromerige naakten en zomerse, kleurrijke aquarellen van het Franse platteland en dat liep lekker: samen met de opbrengst van een kleine erfenis kwam ze daarmee ruim rond. Ze had best veel vrienden en ze woonde, vond ze zelf, op de mooiste plek van de wereld. Zo vaak ze maar kon en zo vaak het weer het toeliet, liep ze de hele weg van haar galerie naar haar flat aan de quai de Valmy. En wat het weer betreft, waren de Parijzenaars de afgelopen week verwend geweest. Al dagenlang was het helder en zonnig, met dat typische zachte herfstlicht en een lucht die zo fris was als een muntsnoepje. Terwijl ze door haar straat liep en naar de dikke Tamil in zijn kruidenstalletje knikte, kleurde haar stad van zand naar oker en ten slotte naar de stroperige olijfolie die haar oude buurman uit de Midi af en toe voor haar meebracht.

Maar vandaag genoot Claire niet van haar wandeling.

Toen ze de vorige avond thuiskwam, had er opnieuw een man aan de overkant van de straat gestaan.

Hij leunde tegen de zwarte reling van het kanaal en observeerde haar, precies zoals die kleine, spichtige kerel een maand geleden had gedaan. Deze man was groot, met brede schouders, enorme bovenarmen en een torso die eerder vet was dan gespierd. Ook hij keek toe terwijl ze haar sleutels zocht, maar in tegenstelling tot de eerste leek hij wel emotie te tonen. Claire kon het niet anders dan als weemoed omschrijven. De

man zag er droef en weemoedig uit, een kolossale man met een trieste blik, en vreemd genoeg voelde ze hoe op slag, met een vingerknip, haar angst verdween.

Ze stak de sleutel in het slot van de buitendeur. Toen draaide ze zich onverwacht om en staarde hem aan, onbevreesd, nieuwsgierig bijna.

De man had niet bewogen. Claire kneep haar ogen tot spleetjes om beter te kunnen zien en vond dat alles aan hem een bepaalde tristesse uitstraalde.

Enkele seconden lang vocht ze tegen de absurde impuls om de straat over te steken en hem te zeggen dat ze hem begreep: sinds een tijdje werd haar eigen optimisme soms verdrongen door aanvallen van weemoedigheid en ze snapte hoegenaamd niet waar dat gevoel vandaan kwam. Het gevoel dat, hoe aangenaam de dagen ook waren, haar huidige leven eigenlijk onvolkomen was. Dat er iets wezenlijks aan ontbrak, een soort onbestemde heimwee.

Ze had het een week geleden proberen uit te leggen aan een kunstenaar uit haar galerie, een oude Portugees wiens zedige naakten nogal goed verkochten, en hij had het vertaald als *saudade*: een melancholie voor iets wat onbenoembaar was, een mengeling van pijn en opluchting, herinneringen aan de liefdes van gisteren en die van morgen, en aan de liefdes die nooit zouden komen. Vooral dat laatste was belangrijk, had hij met ernstige blik gezegd. Een gevoel van nostalgie naar iets wat nooit is geweest.

Ze had zich met een zucht weer omgedraaid en was naar binnen gegaan. De rest van de avond had ze naar muziek geluisterd op haar oude platenspeler. Ook dat was iets nieuws voor Claire Collinet: de nostalgie die zich 's avonds ongevraagd over haar drapeerde. *Elle parle comme l'eau des fontaines, comme les matins sur la montagne. Elle a les yeux presque aussi clairs que les murs blancs du fond de l'Espagne.* Francis Cabrel, 'La fille qui m'accompagne'.

Ze was vroeg naar bed gegaan.

Op de hoek met de rue du Faubourg Saint-Denis hield ze de pas in en keek rond. De meeste Turkse en Indiase winkeliers waren bezig met inpakken en het ene na het andere rolluik werd met scherpe, krassende geluiden neergelaten. Aan de overkant van de straat verscheen het eerste Afrikaanse hoertje.

Ze speurde de straat af.

Ze zag de man nergens, maar dat besef nam haar onrust niet weg.

Vanochtend was hij er opnieuw geweest.

Toen ze iets over negen de rue la Fayette inliep en werktuiglijk haar sleutels uit haar handtas nam, had ze de grote, potige kerel opnieuw gezien. Hij stond aan de overkant van de straat, voor het metalen hek van het vastgoedkantoor, en staarde naar haar galerie.

Claire was als verlamd. Haar adem stokte.

Ze was te ver van hem verwijderd om te zien of er op zijn gezicht nog steeds diezelfde weemoed te lezen stond als de avond ervoor, maar ze wilde het ook niet weten. Ze voelde alleen maar angst.

Gisteravond voor haar deur, nu bij haar galerie. Net als die andere kerel, een maand geleden.

Wat willen ze toch van me?

Ze had traag enkele passen achteruit gezet en toen ze er zeker van was dat hij haar niet had opgemerkt, had ze zich omgedraaid en was ze de andere kant op gelopen. Ze had meer dan een uur gedwaald. In een café in het 3e had ze koffie gedronken en voor zich uit zitten staren. Nagedacht, ook. Moest ze naar de politie? Maar wat moest ze daar dan zeggen? Ik ben een maand geleden een paar keer gevolgd door een man? En sinds gisteren opnieuw, maar nu door een andere? Ze kon er geen touw aan vastknopen.

Er was maar één gedachte die de hele tijd als een mantra door haar hoofd dreunde:

Wat willen ze toch van me?

Toen ze omstreeks elf uur vanochtend weer bij haar galerie kwam, was de man weg.

Claire stak het kruispunt met het Gare de l'Est over en kwam uiteindelijk in haar straat. Voor haar lag het stille water van het Canal Saint-Martin.

Vanaf de eerste dag dat ze hier woonde, had het kanaal haar blij gemaakt. In de zomer flaneerden de mensen over de kade en moest je op sommige plaatsen zigzaggen tussen de pick-nicks en de hippe vogels die je soms spontaan uitnodigden om een glas wijn mee te drinken, en sinds Amélie Poulain steentjes in het water had staan ketsen, hadden ook de toeristen het kanaal ontdekt. Claire had het vroeger nooit erg gevonden: hoe meer mensen genoten van haar stad, hoe liever ze het had. En trouwens, moesten we net nu niet iedereen aanmoedigen om met zijn allen naar Parijs te komen en te genieten van haar schoonheid? Van haar vrijheid? De stad had veel geleden, ze verdiende best wat applaus. Maar vorige week nog had Claire een jong stel uit Denemarken met een ongeïnteresseerd gebaar weggewuifd toen ze haar in gebrekkig Frans probeerden uit te leggen dat ze de weg kwijt waren.

Ze voelde zich de laatste tijd vooral moe en futloos, dat was het. En aangestaard worden door vreemde mannen, ook al straalden ze weemoed uit, hielp ook al niet veel.

Ze keek nog één keer goed om zich heen, opende daarna snel de buitendeur en sjokte naar boven, naar de tweede verdieping.

Tussen haar eigen vertrouwde muren werd ze wat minder somber. Claire hield van haar flat. Het was er ontzettend rommelig, met overal stapels boeken en kunstwerken en een allegaartje van bric-à-brac dat ze de afgelopen decennia op vlooiemarkten had verzameld, maar het was haar thuis en ze vond het gezellig. Het was zo langzamerhand de enige plek die haar herinnerde aan wie ze vroeger was geweest: de

bohemienne, de vrijbuiters die god noch gebod kende en de dagen plukte als waren ze madeliefjes op een zomerweide.

Ze liet een bad vollopen, gooide achteloos haar kleren op een hoopje en monsterde zichzelf in de grote spiegel. Ondanks een zwaar leven van drank en andere excessen vond ze van zichzelf dat ze er nog tamelijk goed uitzag voor haar leeftijd.

En nu tijd voor mij, dacht Claire.

Ze had haar zaak vanavond wat eerder gesloten omdat ze een afspraakje had met een bevriende beeldhouwer, een mooie, aangename man die onlangs opnieuw vrijgezel was geworden. Misschien mis ik gewoon wat liefde, dacht ze terwijl ze bijna automatisch met haar vingertoppen langs haar borsten wreef. Misschien heeft de oude Portugees gelijk en heb ik alleen maar huid nodig, en handen die me aanraken. Een warm lijf dat me toedekt als een deken.

Ze grinnikte. Eerst een lekker bad en dan de juiste kleren, en wat de avond zou brengen, was aan haar en aan de voorzienigheid.

Ze gooide een cd in de speler, draaide de geluidsknop helemaal open en baande zich tussen hoopjes kleren, boeken en tijdschriften een weg naar het bad. Eerst vulde een harde drum de kamer, dan kwamen de ritmische piano en de gitaar en daarna de stem van Etienne Daho. 'Saudade'. Een oud nummer, Claire had het pas onlangs herontdekt en ze luisterde er zowat elke dag naar. De muziek stond luid, maar dat stoorde niet, wist ze, terwijl ze zich in het hete water liet glijden. Haar oude onderbuurman uit de Midi was doof als een pot, haar bovenbuurvrouw en vriendin Marie-Paule had twee dagen vakantie en was naar haar familie vertrokken.

Ze neuriede met haar ogen dicht mee terwijl Daho zong over tranen die zich vermengen met de regens in november, over brede armen om je in te verbergen, en over de saudade natuurlijk, *mais au matin les dauphins se meurent de saudade*.

Toen voelde ze opeens een grote, warme hand op haar gezicht die haar naar beneden duwde en haar onder water hield tot ze uiteindelijk stopte met spartelen.

Ze is er, dacht Alex Berger.

Het was nacht.

Hij lag in zijn bed, klaarwakker maar met zijn ogen dicht.

Hij hoorde een zacht geschuifel. Iets dat zich over de parketvloer van de slaapkamer bewoog.

Ze is hier, in de kamer.

Ik hoor haar.

Als ik mijn ogen open, zal ik doodgaan.

Hij kon zich niet bewegen. Zijn hele lichaam was verlamd. Hij wilde vluchten, weg uit dit bed, deze kamer, deze flat, maar er was geen spier die gehoorzaamde, hoe hard hij het ook probeerde.

Ze is heel dichtbij, nu. Ze staat aan de rand van het bed.

Opeens voelde hij haar gewicht toen ze op zijn borstkas kwam zitten en de lucht uit zijn longen perste. Hij kreeg het benauwd.

Hij wilde haar wegduwen, maar zijn armen lagen dood naast zijn lichaam. Hij kreeg nog nauwelijks adem.

‘Kijk naar mij,’ zei ze.

Het was haar stem, geen twijfel mogelijk.

De stem van een kind, van een meisje van twaalf. Ze klonk zacht, maar dwingend.

‘Kijk me aan.’

Alex opende zijn ogen.

En sloot ze meteen weer.

Zijn hart pompte zo snel dat het ieder ogenblik uiteen kon spatten. Hij was doodsbang.

Hij wilde schreeuwen, hij wilde haar smeken weg te gaan, hij wilde huilen en krijsen, maar zijn lichaam weigerde iedere dienst.

‘Open je ogen en kijk naar mij.’

Hij deed wat ze zei.

Haar stem was die van een jong meisje, maar het wezen dat op zijn borstkas zat en langzaam maar zeker ieder beetje zuurstof uit zijn lichaam kneep, was een volwassen vrouw. Ze had lange, blonde haren die tot over haar schouders hingen.

Ze droeg een hagelwit boetekleed.

‘Waarom was je er niet?’ vroeg ze met een kinderstemmetje.

Ze hield haar handen tegen haar buik gedrukt. Nu zag Alex dat er bloed tussen haar vingers sijpelde. De onderkant van het boetekleed was dieprood en haar bloed druppelde op zijn borst.

‘Waarom was je er niet om mij te redden?’

Toen hij zijn ogen opende, zag hij niets.

Het zwart rondom hem was dik en stroperig, het vulde zijn poriën en hij was er zeker van dat de donkere brij hem elk ogenblik zou verstikken. Zijn hartslag zat in zijn keel. Hij voelde de zweetdruppels over zijn voorhoofd langs zijn slapen druppelen. Hij was totaal in paniek.

Je gaat niet dood.

Hij probeerde de wilde uithalen van zijn hart onder controle te krijgen.

Adem. Haal adem, diep en langzaam.

Hij voelde hoe zijn hart iets minder snel pompte.

Je had weer eens een nachtmerrie. Je gaat niet dood, je ligt in je eigen bed.

Met bevende vingers vond hij links van hem zijn telefoon en drukte op de knop.

04.58 uur.

Het was mijn schuld. Het zal altijd mijn schuld zijn.

Hij voelde zijn ogen vochtig worden.

Hij stapte uit bed en strompelde naar de badkamer.

Uit de tijd toen hij nog boeken las, had Alex Berger zich onlangs een citaat herinnerd dat erg toepasselijk was op het leven dat hij dezer dagen leidde. Het was van Stephen King en hij kon het zich niet meer woordelijk voor de geest halen, maar het kwam erop neer dat de tijd alles neemt, of we dat nu fijn vinden of niet. Dat de tijd alles uitvaagt en dat er aan het einde alleen duisternis op ons wacht. De laatste zin kende hij wel nog uit zijn hoofd: 'Soms vinden we anderen in die duisternis, soms verliezen we hen er weer in.'

Hij had haar vannacht weer gevonden, in die inktzwarte, dreigende duisternis die nu al een jaar zijn nachten vulde. Of was het eerder omgekeerd en was zij hem komen opzoeken? Dat laatste leek hem waarschijnlijker. Hij was geen moedig man, zo was gebleken.

Hij was een vluchter.

En dus kwam zij, in zijn slaap, om hem in alle gruwel te tonen waartoe zijn nutteloze leven had geleid.

Berger kwam onder de douche vandaan, droogde zich vluchtig af en bekeek zichzelf in de spiegel. Hij zag een man staan die hij vaag herkende. Vrij groot, met stug zwart haar en helderblauwe ogen en een lichaam dat vroeger slank en nu bijna uitgemergeld was. In september was hij 44 geworden en de enkele kaartjes die hij op de ochtend van zijn verjaardag in zijn bus had gevonden, had hij zonder ze te openen in de papiermand gegoooid. Zijn telefoon had ook een aantal keer gerinkeld die dag, maar hij nam toch zelden of nooit op.

Berger haalde een jeans en een zwarte trui met V-hals uit de kast. Hij kon zich niet meer herinneren wanneer hij nog eens iets anders had gedragen. Terwijl hij de trui aantrok, spleet hij met twee vingers de houten jaloezieën en keek door het raam van zijn flat aan de Diksmuidelaan. Het regende lichtjes. De

lucht boven Brussel was aardedonker. In de verte blèrde een ambulance.

Toen Alex Berger nog rechercheur was bij de Crim, zoals de dienst Moordzaken in Brussel werd genoemd, trok hij zowat elke ochtend zijn loopschoenen aan om te gaan joggen langs het water, aan de Akenkaai. Hij hield van het kanaal dat door zijn stad liep, van de rivierschepen die er aangemeerd lagen. Het gaf hem een gevoel van weidsheid en tegelijkertijd had het iets weemoedigs, alsof de boten die kwamen en gingen voor een ander soort leven stonden, voor een avontuur waarvan hij nooit deel zou uitmaken. Een onbestemd verlangen naar een wereld die niet bestond.

Dat was meer dan twee jaar geleden.

Terwijl hij in zijn keuken stond, probeerde hij zich te concentreren.

Rustig blijven. Het is een dag als alle andere.

Deze gaat ook weer voorbij.

Soms, als hij het vanaf het opstaan goed aanpakte, waren de dagen draaglijk. Dan liep hij door Brussel, dronk enkele glazen in een van zijn stamkroegen, deed een dutje op de sofa, maakte 's avonds zelfs iets te eten klaar.

Andere dagen lukte er niets.

Hij nam zijn medicijnen en las voor de tiende keer het briefje dat twee dagen geleden in zijn bus had gezeten en dat nu op zijn bureau lag.

Dat het morgenavond om acht uur begon, in een flat aan de avenue Richerand in Parijs. Dat Paul en de andere vrienden er ook zouden zijn. Dat het hard was en dat het nooit zou slijten, maar dat Camille het ongetwijfeld zo zou hebben gewild. Getekend: Chloë.

Hij verfrommelde het briefje tot een prop en liet het op de vloer vallen. Hij keek naar de foto van zijn vrouw als jong meisje die hij tegen de muur naast het schrijfmeubel had

opgehangen en wachtte op een ingeving of, op zijn minst, een aanzet tot actie. Maar de enige gedachte die er in zijn hoofd opkwam, was dat alleen al de geur van koffie hem misselijk zou maken. Hij liep naar de keuken en opende de koelkast.

Trok een blikje bier open.

Zette het aan zijn lippen.

Het leven van ex-rechercheur Alex Berger stond on hold sinds zijn Franse vrouw Camille bijna op de dag af twee jaar geleden was omgekomen bij de aanslagen in Parijs.

Ze was op weekendtrip met vrienden – een uitstapje waarvoor hij op het laatste moment had afgezegd – en stond buiten aan de bar Le Carillon toen ze werd neergeschoten.

Sindsdien was Berger een wrak.

Uit het eerste half jaar na haar dood kon hij zich achteraf bijna niets meer voor de geest halen, behalve dat hij een weekend in het ziekenhuis had doorgebracht met een alcoholvergiftiging. En die vreemde avond in april toen hij, nog steeds ziek thuis, bij de recherche was binnengestrompeld en een bureaustoel door het raam had gegooid. Het was een groot, antiek geval op een driepoot en loodzwaar, maar Berger had de stoel als een pluimpje boven zijn hoofd gehouden en hem met een rauwe kreet door het glas gesmeten.

Niet veel later was er een regeling voor zijn uitdiensttreding getroffen met een bescheiden vergoeding, op voorwaarde dat hij zich liet behandelen.

Sinds dat moment was Berger officieel gediagnosticeerd als depressief en kreeg hij een ziekte-uitkering. Aangevuld met wat van zijn spaarcenten was dat altijd net genoeg tot het einde van de maand, zolang hij niet al te gek deed. Buiten zijn drankrekening en het noodzakelijke voedsel – hij weigerde het als eten te bestempelen – had hij weinig kosten: hij had sinds Camilles dood geen nieuwe kleren gekocht en de flat waarin hij woonde, had hij nooit hoeven afbetalen. Een

cadeautje van haar vader, destijds, een hoge Franse ambtenaar bij de Europese Unie. Een man met veel geld die zijn dochter aanbad en zijn Vlaamse schoonzoon ronduit haatte en de flat alleen maar als huwelijksgeschenk had aangeboden omdat zijn opvoeding en zijn positie hem daartoe dwongen.

En dus woonde Berger op de zevende verdieping in een van de mooiste flatgebouwen van Brussel, Le Saillant de L'Yser, het imposante art-decogebouw tegenover de al even imposante en prachtige Citroëngarage uit de jaren dertig.

De ironie was dat de woning hem gestolen kon worden en hij er alleen maar aan vasthield omdat Camille erin geleeft had. Ze had erin gekookt en gelachen en er als een echte Parisienne in gefoeterd en gevloekt, ze hadden er in liefgehad en wijn gedronken en gevreeën en als Berger heel hard zijn best deed, rook hij haar parfum nog in de kleren die onaangeroerd in haar kleerkast hingen. Crystalle van Chanel. Citrusvruchten. Kamperfoelie. Een zweem van hyacinten.

Na twee jaar inactiviteit raakten de spaarcenten stilaan op. Alex besepte soms dat hij geen andere keuze had dan ergens werk gaan zoeken, hoewel de gedachte alleen al, net als de geur van koffie, hem ronduit misselijk maakte.

De ochtend verliep zoals alle andere slechte dagen. Hij zwierf doelloos, bijna lethargisch door zijn flat, hij stond zo lang door het raam te staren dat zijn benen gevoelloos werden, hij mijmerde weg bij foto's van Camille tijdens hun huwelijksfeest. Ondertussen dronk hij leeg wat er op zijn pad kwam.

Om negen uur maakte hij zich klaar om naar zijn verplichte wekelijkse sessie met psychiater Leo Smits te gaan, toen de telefoon rinkelde.

In eerste instantie negeerde hij het ding.

De telefoon bleef rinkelen en toen Berger zag wie er belde, aarzelde hij. Hij nam op.

‘Ja.’

‘Alex? Lucas hier, Lucas Leroux. Ik bel je toch niet wakker?’
‘Nee.’

Leroux was vandaag commissaris bij Moordzaken, maar vroeger was hij gewoon een collega. Hij was ook een vriend geweest.

‘Kan ik even langskomen? Over een kwartiertje, bedoel ik? Ik moet je spreken, het is belangrijk. Er is iets gebeurd.’

‘Ik moet weg,’ zei Berger.

En hij hing op.

Zeggen dat het beter met hem ging sinds hij bij Leo Smits in behandeling was, zou overdreven zijn, maar het was in ieder geval zo dat Alex zich minder gespannen voelde bij de oudere man dan bij zijn vorige – vrouwelijke – psychiater.

Van het eerste jaar na Camilles dood herinnerde hij zich weinig. Hij waadde door de dagen, tjokvol antidepressiva, er lag een dikke mist over zijn gevoelens die alle hoogtes en laagtes verborgen hield. Hij had alleen maar vage herinneringen aan de gesprekken met de vrij jonge, ernstige therapeute. Gesprekken over hemzelf, over Camille, over zijn vroegere werk. Soms was er iets dat op een heuse dialoog leek, soms kwamen er bij hem alleen afgebroken klanken uit, als gehakt stro.

Toen, na een jaar, verscheen Camille ineens in zijn kamer.

Berger werd midden in de nacht wakker en kon zich niet meer bewegen. Hij was van top tot teen verlamd en panisch van angst toen hij haar op zijn borstkas zag zitten.

Het was niet de volwassen vrouw met wie hij getrouwd was geweest, maar het twaalfjarige meisje dat hij op school had leren kennen. Ze droeg een lichtblauwe jurk met kanten biesjes en had een paardenstaartje. Ze was etherisch mooi en ongeschonden. Ze zei geen woord.

Toen hij diezelfde dag bij zijn therapeute langsliep, helemaal over zijn toeren, had ze geluisterd en ten slotte een lang gesprek gevoerd met iemand aan de telefoon.